

Riedsútstel

It Beslút	: 1 oktober 2026
Agindapunt	: 7
Status	: Besluitvormend
Program	: 7 – Volksgezondheid en milieu
Portefúljehâlder	: B. van Zandbergen
Amtner	: S. Kooistra
Bylage	: 1. Concept dienstverleningsovereenkomst OVEF 2. Samenwerkingsopties laadinfrastructuur OVEF 3. Notulen ALV OVEF deel laadinfra (Geanonimiseerd)
Saak- en stiknûmer	: 2026042123698 en 26ZG141374

Underwerp

Investeringskrediet beschikbaar stellen voor het plaatsen van laadpalen in de gemeente

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Een investeringskrediet van € 272.000,-- beschikbaar te stellen tot en met 2028 voor de realisatie van in totaal 33 laadpalen tot en met 2028.
2. De financiële gevolgen van dit besluit te verwerken in de meerjarenbegroting van 2027–2030, waarbij wordt uitgegaan van een budgettair neutraal effect op de begroting.

Koarte gearfetting

Wij willen bereiken dat er een dekkend laadnetwerk in de gemeente ontstaat. Dit willen wij met de OVEF oppakken. De OVEF neemt de exploitatie van de laadpalen op zich neemt en maakt hierbij gebruik van duurzame (lokale) energie. Door een dienstverleningsovereenkomst met de OVEF aan te gaan en een investeringskrediet van €272.000,-- voor het realiseren van 33 laadpalen voor de komende 3 jaar beschikbaar te stellen komt dit doel dichterbij.

Foech ried/kolleezje

Voor het realiseren van de laadpalen in de gemeente is een investeringskrediet nodig. Dit is een bevoegdheid van de raad.

Ynlieding

Om een dekkend laadnetwerk te realiseren is de gemeente Tytsjerksteradiel in 2021 aangesloten bij een initiatief van de provincie voor een collectieve aanbesteding voor de Friese gemeenten. Deze collectieve aanbesteding met Total Energies (TE) liep tot 1 december 2025. Tijdens de concessie met TE zijn laadpalen van TE in het openbare gebied in de gemeente geplaatst. TE blijft tot 1 december 2031 eigenaar van deze laadpalen. Ook de exploitatielasten en -opbrengsten komen gedurende de exploitatietermijn terecht bij TE. Nadeel van deze concessie was dat de gemeente weinig grip en sturing had op het plaatsen van laadpalen.

Om meer grip en sturing te krijgen op het plaatsingsproces is de provincie in overleg met de OVEF en de Friese gemeenten gekomen tot het voorstel om het plaatsen van laadpalen via een dienstverleningsovereenkomst met de OVEF op te pakken. Met een dienstverleningsovereenkomst met de OVEF komen de investeringen -en het juridisch eigendom- van de laadpalen per afzonderlijke gemeente vanaf de realisatie van een laadpaal bij de desbetreffende gemeente te liggen. De organisatie rond beheer en de exploitatie van de palen wordt centraal bij de OVEF belegd.

Hierbij merken wij op dat er vanaf 1 juli 2026 nieuwe landelijke regels van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) zijn gaan gelden voor het verdelen van de beperkte ruimte op het stroomnet. Vanaf deze datum komen (ook) de aanvragen voor kleinverbruik op de wachtlijst. Laadpalen worden beschouwd als kleinverbruikers en komen helemaal achter aan in de rij.

Met het oog op deze regeling is door de provincie en OVEF een oproep aan de gemeente gedaan om te inventariseren op welke locaties de komende twee jaar een laadpaal gewenst is. Wij hebben deze oproep gedeeld met de verenigingen van dorpsbelangen in onze gemeente. Een aantal verenigingen hebben hun gewenste locaties met ons gedeeld. Deze locaties hebben wij opgenomen in een inventarisatielijst. De inventarisatielijst met 33 laadpalen is bij de provincie/OVEF aangeleverd met het verzoek om een netaansluiting door Liander. Dit betekent dat de aangeleverde locaties voor een laadpaal niet op de wachtlijst komen, maar nog op datum van binnenkomst worden beoordeeld.

Er zijn 10 aanvragen voor een laadpaal in laadpaalnodig.nl voor 2026 ingediend. Voor 2027 is er een aansluiting voor 15 laadpalen aangevraagd en voor 2028 8 laadpalen. Voor het plaatsen van deze 33 laadpalen is krediet nodig. Via dit raadsvoorstel wordt daarom om een investeringskrediet gevraagd. Wanneer er geen investeringskrediet door de raad beschikbaar wordt gesteld wordt de claim op de netaansluitingen ingetrokken en zijn er geen kosten aan verbonden. Het gevolg is dat nieuwe aanvragen op de wachtlijst terecht komen.

Histoarje

Niet van toepassing.

Te berikken effect

Wij willen op de langere termijn een dekkend laadnetwerk realiseren in de gemeente.

Argumenten

1.1 Past in het geldende beleid

Voor het realiseren van de gemeentelijke ambitie op het gebied van duurzame mobiliteit is het noodzakelijk om te investeren in laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen. De plaatsing van de laadpalen zal tot en met 2028 gefaseerd worden gerealiseerd:

- 2026: 10 laadpalen;
- 2027: 15 laadpalen;
- 2028: 8 laadpalen.

1.2 Benodigde middelen

Er is een investeringskrediet van € 272.000,-- nodig voor de plaatsing (en het aanleggen van stroomvoorziening) deze laadpalen binnen de gemeente.

Alternativen

Het alternatief is om geen krediet te verlenen en dus niet te investeren in openbare laadpalen.

Kanttekenings/risiko's

Een mogelijk risico is dat de geplaatste laadpalen onrendabel zijn. In dat geval kan de bijdrage aan OVEF niet (volledig) worden gedekt.

Finânsjes

De laadpalen komen in eigendom van de gemeente. Het beheer en de exploitatie worden uitbesteed aan OVEF. OVEF ontvangt hiervoor een vergoeding per geplaatste laadpaal vanuit de gemeente.

Voor de gemeente brengt dit kapitaallasten met zich mee in de vorm van afschrijving en rente. In de 'Nota waardering en afschrijving vaste activa' zijn geen specifieke afschrijvingstermijnen opgenomen voor elektrische laadpalen. In de praktijk wordt voor laadpalen doorgaans een afschrijvingstermijn van 10 jaar gehanteerd. Deze termijn wordt als gangbaar en passend beschouwd, gelet op de technische en economische levensduur van dergelijke installaties. Daarbij geldt dat de omslagrente jaarlijks wordt vastgesteld. De ontwikkeling van deze rente is op dit moment onzeker, hetgeen een financieel risico vormt voor de hoogte van de toekomstige kapitaallasten. Met de investeringsagenda wordt verwacht dat de omslagrente in de komende jaren zal stijgen. Op dit moment is de exacte ontwikkeling van de omslagrente onzeker. Om die reden wordt in deze fase nog geen structurele rentecomponent in de kapitaallasten opgenomen. Op basis van de huidige inzichten worden de kapitaallasten voorlopig als volgt geraamd:

2027: € 8.000

2028: € 21.000

Vanaf 2029: € 28.000 (structureel)

Daartegenover staan inkomsten uit de exploitatie. Het resultaat van verkoop van geleverde elektriciteit (het verschil tussen verkoopprijs en inkoopprijs) en de opbrengsten uit de verkoop van ERE-certificaten¹ vloeien, na aftrek van de organisatiekosten van OVEF, terug naar de gemeente.

Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat de structurele lasten en baten met elkaar in evenwicht zijn en dat er sprake zal zijn van een budgettair neutraal effect.

In 2028 komen wij met een overzicht van de kosten en opbrengsten van 2026 tot en met 2028 en een nieuw kredietvoorstel voor de jaren 2029, 2030 en 2031.

*emissiereductie-Eenheden certificaten zijn certificaten die aantonen dat je CO₂ hebt bespaard door elektrisch te rijden in plaats van op fossiele brandstoffen. Brandstofleveranciers moeten hun uitstoot compenseren door deze certificaten te kopen. Hierdoor kun je als particulier of bedrijf met een eigen laadpaal geld verdienen.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Inwoners van de gemeente kunnen via de website www.laadpaalnodig.nl een (openbare) laadpaal in de nabije omgeving van hun woning aanvragen. De locatie van de aangevraagde laadpaal wordt getoetst aan het laadkader (onderdeel van het [laadplan](#), dat op 24 juni 2025 via de LIST met uw raad is gedeeld). Wanneer een (openbare) laadpaal geplaatst kan worden wordt dit bekend gemaakt via een verkeersbesluit waar belanghebbenden een zienswijze op in kunnen dienen.

Kommunikaasje

Op de website van de gemeente en in het laadplan staat aangegeven op welke wijze en in welk geval een laadpaal kan worden aangevraagd via laadpaalnodig.nl.

¹ emissiereductie-Eenheden certificaten zijn certificaten die aantonen dat CO₂ is bespaard door elektrisch te rijden in plaats van op fossiele brandstoffen. Brandstofleveranciers moeten hun uitstoot compenseren door deze certificaten te kopen. Hierdoor kan een particulier of bedrijf met een eigen laadpaal geld verdienen.

Yntegraliteit

Dit voorstel is in samenwerking met collega's van de afdeling financiën, beheer (energiecoördinator) en Concern control opgesteld.

Previnsje

Niet aan de orde.

Gearwurking

Op het gebied van laadinfra wordt samengewerkt met de provinsje Fryslân, OVEF en de Friese gemeenten.

Ferfolchtrajekt

Vanaf 2027 wordt er jaarlijks een overzicht van de kosten en opbrengsten van de laadpalen opgesteld en in 2028 komen wij met een nieuw kredietvoorstel voor de jaren 2029, 2030 en 2031.

Evaluaasje

Niet van toepassing.

Burgum, 18 augustus 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

dhr. mr. K.A. Breuker

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 18 augustus 2026, punt nummer: 7;

Beslút:

1. Een investeringskrediet van € 272.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van in totaal 33 laadpalen tot en met 2028.
2. De financiële gevolgen van dit besluit te verwerken in de meerjarenbegroting van 2027–2030, waarbij wordt uitgegaan van een budgettair neutraal effect op de begroting.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 1 oktober 2026.

De griffier,

De voorzitter,

mevr. mr. A. Dam

dhr. mr. K.A. Breuker